

Windsori víg nők, Ezred leánya, Szevillai borbély, Varázsfuvola, Tell Vilmos, Otello, Kőműves és lakatos stb. alt főszerepei. — S. jeles énektanárnő is; 1900-ig Horváth Zoltán színésziskolájában működött.

Scala-Színház, megnyílt Budapesten, a városligeti Hermina-úton, 1918 nyarán; 1919. aug. 2-ika óta a M. Kir. Opera tagjai énekeltek ott; 1920-ban az Unio Rt. bérelte ki operett-műsor számára, 1921-ben szintén operett járta. 1929-ben az épület »Nyári operettszínház« nevet vett fel, mert a nagymező-uccai Fővárosi Operett Színház személyzete játszott itt.

Scena (latin: szcéna) a. m. színpad, színhely, a lejátszandó színdarab játék-helye. Jelenti a színdarab jeleneteit is. (V. ö. Jelenet. II. kötet, 329. old.)

Scenarium. (latin: scenárium). Szí-nésznnyelven a. m.: a rendező színdarab-kivonata, melybe pontosan bevezeti az elő-adandó darab rajzát, a szereplők »állását«, jövését, menését, az ügyelő által teljesítendő instrukciók végzavait stb. A fővárosi rendezők scenáriumát vajmi gyakran lemásolják a vidéki színházak számára, különösen az ú. n. sláger-darabokból, miután a vidéki színházak nem engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy sok próbát tartsanak, — ehelyett lekópizálják a fővárosi előadásokat. (V. ö. Mise en scène.)

Schauer Ferenc, zeneszerző. (Lásd: Sárosi Ferenc.)

Schedius Lajos János, egyetemi tanár, író, sz. 1768. dec. 20-án, Győrött, megh. 1847. nov. 12-én, Pesten. Az első magyar színtársulat játékigazgatója volt (1792.). »Kötelessége volt a játszó tagokat minden szükséges személyi-viseletre megtanítani, megmutatni a Játék-darabokban előforduló Karaktereket, a decoratio-kat megszerezni, a Játékdarabokhoz szükséges Requisitumokról gondoskodni, egy-szóval a játékra tanítani.« Endrődy János: »A Magyar Játékszín«. Pest, 1793., XVII. old.

Schenk Eduard, bajor államférfi, sz. 1788-ban, megh. 1841-ben. »Belizár« c. színművével nyitották meg Pesten a Nemzeti Színházat, 1837. aug. 22-én.

Schey Fülöp, lovag, 1871. jún. ha-vában 10.000 forintot ajándékozott a Nemzeti Színház vízvezeték-berendezésére. (»Ország-Világ«, 1871. jún. 18. 299. old.)

Schiff Etelka, operaénekesnő, szop-rán, az Orsz. Zeneakadémia operaiskolá-jában Passy-Cornet asszony jeles tanít-ványa volt 1888-ig. Würzburgban okt-berben a »Troubadour« Elenóráját éne-kelte, u. a. hónapban a M. Kir. Opera-házban a »Faust« Margitját, mire itt Mahler Gusztáv igazgató szerződtette. A tisztán drámai »Zsidó nő« címszerepében is szép sikere volt, de mellőzve érezte magát s 1890. júl. havában Danzigba szer-ződött. 1892-ben visszatért operánkhoz s nem lépett le a színpadról, mikor 1893. febr. 19-én férjhez ment (Rózsa Vilmos szállítóhoz). 1894-ben Milánóban vendég-szerepelt, Massenet »Manon«-jában, őszel azonban Prágába szerződött. Egy ismer-őse (Zigány Árpád) ekkoriban több tárca-elbeszélést írt, amelyeknek hősnői néha éne-kesnők voltak; ezeket utóbb Zerdahelyi Gyula írói néven »Turriseburne« (Elefánt-csonttorony, a finomság, törekenység jel-képe) című regénnyel egészítette ki, amely-ben S. E. magára vélt ismerni s magát kipellengérezve képzelte; pert is indított, ezt meg is nyerte, de ideglete megbom-lott s a szerencsétlen művész — mint annyian! — elmebetegekben végezte dicső-ségesen indult pályáját.

Schikaneder (János) Emanuel, hí-res német színingazgató és rendező, kedvelt vígjátékíró, sz. 1748. jan. 3-án, Regens-burgban, megh. 1812. szept. 21-én, Pesten. Vándorszínészből lett élelmes, ünnepe-lt színingazgatóvá; megalapította a ma is vi-rágzó Theater an der Wient; jóval előbb, 1783-ban Pozsonyban, majd Budán és Pes-ten működött, itt ő hozta létre az első németnyelvű operaelőadást (Die Schule der Eifersüchtigen). Darabjai közül már az első pesti, illetve budai színtársulat be-mutatta ezeket: »A postakocsisok vagy a menyasszony nélkül való lakodalom«, vígj-ő felv., ford. Sággy Ferenc, 1793. máj. 27., Pesten; »A tüzilárma« vj., ford. Var-sányi Ferenc, jún. 7., Budán; »A magok-hitt filozófusok«, vígopera, ford. Szerelem-hegyi András, Paesiello zenéjével, szept.